

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Národní síť Zdravých měst ČR

Podpora zdraví na místní úrovni,
dobrá praxe

Praha, IPVZ
10. listopadu 2009

15 let

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

OSN-WHO: Mezinárodní akreditace NSZM

Partnership for Health for All at the local Level

The World Health Organization

expresses gratitude to the

National Network of

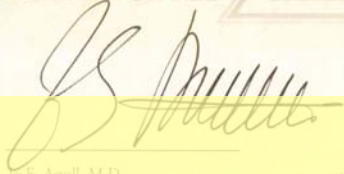
The Czech Republic

for its commitment and contribution

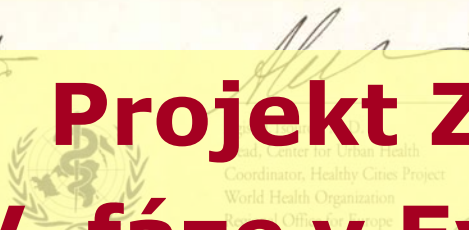
to the WHO Healthy Cities project

during the period 1988-1997

HEALTH FOR ALL

Jo E. Asvall, M.D.
Regional Director
World Health Organization
Regional Office for Europe

Coordinator, Healthy Cities Project
World Health Organization
Regional Office for Europe

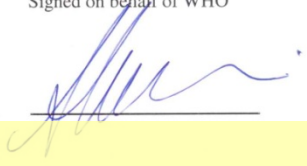
This is to confirm that the
Czech Healthy Cities Network

has met the standards of the
World Health Organization's NETWORK of
European National Healthy Cities Networks for
Phase III (1998-2002).

Signed on behalf of the Czech
Healthy Cities Network

Signed on behalf of WHO

Projekt Zdravé město V. fáze v Evropě (od 2009)

Zdravá města ČR v měřítku Evropy: Prezentace NSZM ČR pro WHO

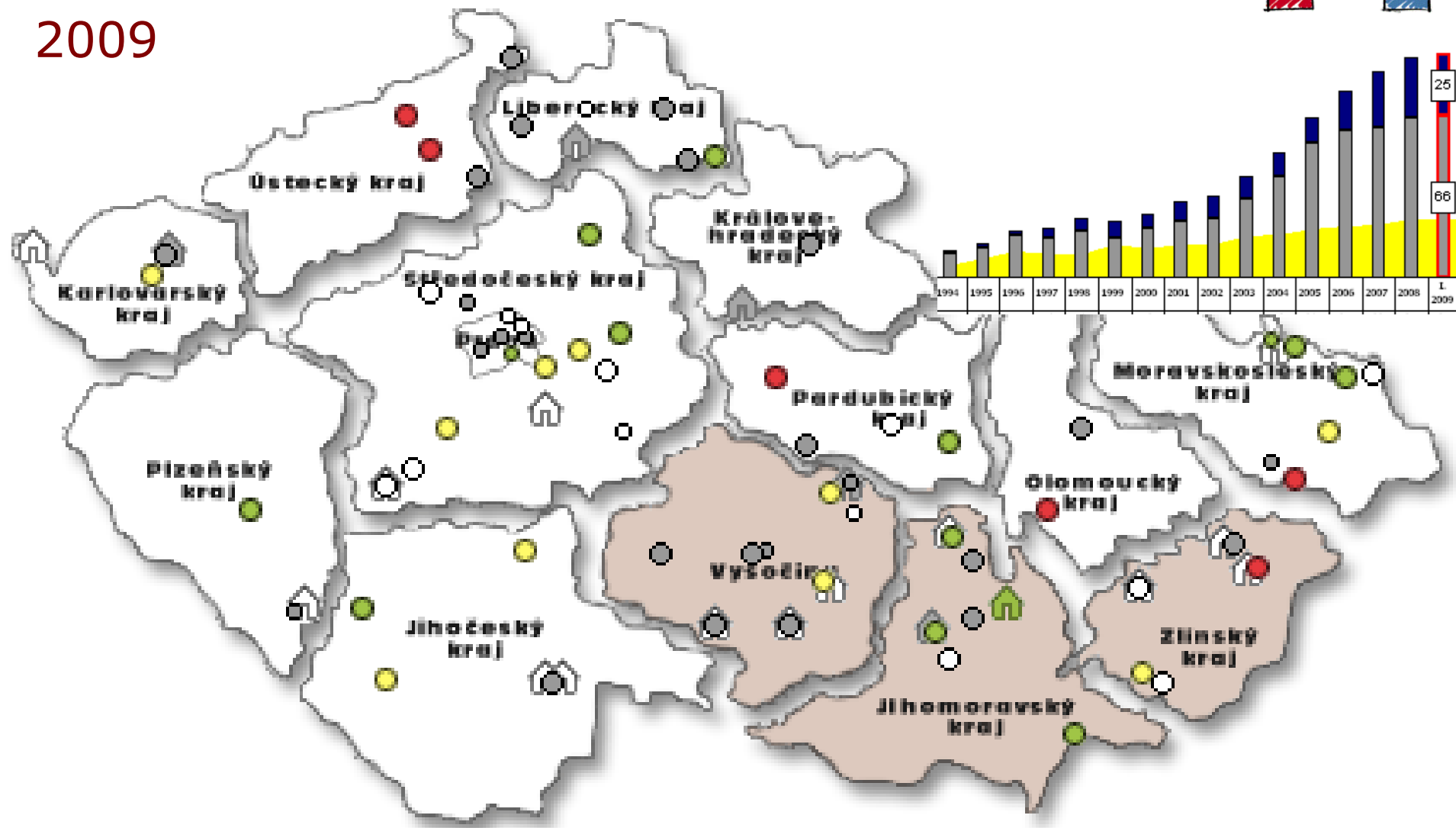
19. června 2009

Zdravá města, obce, regiony v ČR

2009

92 členů NSZM (města, kraje, mikroregiony, obce) – **32%** obyvatel ČR

Poslání NSZM

[Stanovy NSZM, § I. odst.3; 2005]

Posláním asociace je propojovat
municipality a odborné organizace
v České republice

ke spolupráci v **systematické podpoře**
zdraví a kvality života

a k aktivnímu uplatňování
udržitelného rozvoje

na místní, regionální, národní
i mezinárodní úrovni.

Očekávání vedení měst vůči „ZM“

- **spokojenost obyvatel** = cíl veřejné správy
(společný jmenovatel: kvalita života a zdraví)
- **otevřená komunikace a spolupráce**
(místní partnerství, společné projekty)
- **úřad jako dobrá firma** pro zajištění
rozvoje města/regionu a veřejné služby
- schopnost získávat **externí zdroje**

Databáze místní Agendy 21 (MA21)

www.ma21.cz

Zdravá města a regiony 30 nejaktivnějších

kategorie **B**: 6

*Chrudim, Vsetín, Kopřivnice, Litoměřice,
Prostějov, Ústí nad Labem*

kategorie **C**: 13

*Praha-Libuš, Hodonín, Hlučín, Kuřim, Bolatice,
Letovice, Moravská Třebová, Jilemnice,
Orlová, Strakonice, Přeštice, Mladá Boleslav,
Drahanská vrchovina*

kategorie **D**: 11

*Kraj Vysočina, Karlovy Vary, Dobříš, Tábor,
Velké Meziříčí, Říčany, Poděbrady, Frýdek-Místek,
Nové Město na Moravě, Uherské Hradiště, Prachatice*

OBCE

Municipalita #	Úroveň #	Obyvatel #	Kraj #
Chrudim	Kategorie B	23683	Pardubický
Litoměřice	Kategorie B	23090	Ústecký
Prostějov	Kategorie B	46297	Olomoucký
Vsetín	Kategorie B	28500	Zlínský
Kopřivnice	Kategorie B	23465	Moravskoslez
Ústí nad Labem	Kategorie B	95374	Ústecký
Orlová	Kategorie C	34318	Moravskoslez
Letovice	Kategorie C	6680	Jihomoravský
Hlučín	Kategorie C	14300	Moravskoslez
Strakonice	Kategorie C	23500	Jihočeský
Kuřim	Kategorie C	10285	Jihomoravský
Jilemnice	Kategorie C	5770	Liberecký
Přeštice	Kategorie C	6500	Plzeňský
Praha - Libuš	Kategorie C	10213	Hlavní město P
Mladá Boleslav	Kategorie C	42000	Středočeský
Hodonín	Kategorie C	27000	Jihomoravský
Bolatice	Kategorie C	4269	Moravskoslez
Moravská Třebová	Kategorie C	11300	Pardubický
Frýdek-Místek	Kategorie D	60505	Moravskoslez
Poděbrady	Kategorie D	13400	Středočeský
Říčany	Kategorie D	11496	Středočeský
Velké Meziříčí	Kategorie D	12000	Vysočina
Dobříš	Kategorie D	8131	Středočeský
Český Brod	Kategorie D	6887	Středočeský
Karlovy Vary	Kategorie D	51202	Karlovarský
Tábor	Kategorie D	35807	Jihočeský

Zdravá města ČR v globálním měřítku: Celosvětová soutěž měst „LivCom“ (OSN)

12. října 2009, Plzeň

Úspěchy Zdravých měst

- **Ceny MV - kvalita veřejné správy**
- **O lidech s lidmi - podpora místní demokracie**
- **Obec přátelská rodině**
- **Cesty městy - zklidňování dopravy**
- **Cena Makropulos - podpora seniorů**

O lidech s lidmi

Cena za podporu místní demokracie a spolupráci s NNO

Do úklidové akce „Čistá Vysočina“ se ve Zdravém kraji Vysočina zapojilo přes 6300 lidí

TÉMA MĚSÍCE: „DEN ZEMĚ 2009“

Také letos se v řadě Zdravých měst, obcí a regionů slavil Den Země, který připadá na 22. duben. Tato nejrozsáhlejší mezinárodní kampaň zaměřená na ochranu životního prostředí se poprvé uskutečnila v San Francisku v roce 1970. V posledních letech se řada osvětových akcí zaměřuje na téma energetických

V České republice probíhá kampaň Den Země již téměř 20 let. Letošní oslavy Dne Země byly doprovázeny spouštěním dotačního programu Ministerstva životního prostředí s názvem „Zelená úsporám“, který má za cíl finančně podporovat zateplování bytových a rodinných domů, instalaci kotlů využívajících

Do kampaně se letos zapojilo a své informace poskytlo 35 členů NSZM:

Bolatice, Brno, Česká Lípa, Dobříš, Frýdek-Místek, Hlinsko, Hlučín, Hodonín, Chrudim, Jaroměř, Jihlava, Jilemnice, Kopřivnice, Letovice, Litoměřice, Lomnice nad Popelkou, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Orlová, Pelhřimov, Poděbrady, Praha-Libuš a Písnice, Prostějov, Přeštice, Příbram, Říčany, Štětí, Tábor, Třebíč, Uherské Hradiště, Ústí nad Labem, Velké Meziříčí, Vsetín, kraj Vysočina, Mikroregion Dražanská vrchovina.

Programy a další informace

www.zdravamesta.cz

oslava čtyřicetiletého jubilea od prvního Dne Země probíhá

domu. Díky dotačnímu programu, který spravuje Státní fond životního

naleznete na adrese

CHRUDIM: Učíme se zdravě sedět a cvičit

STRUČNÁ ANOTACE

Hlavním záměrem projektu je zavedením účinného pohybového programu do škol a tím přispět k prevenci vadného držení těla jako rizikového faktoru, podchycení zájmu dětí o pohyb, zejména formou her, motivačního a zábavného cvičení, zvyšování zdatnosti a fyzické kondice.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název obce/ města/ regionu: Chrudim
Příjmení, jméno: Trunečková Šárka
Organizace: město Chrudim
E-mail: sarka.trunekova@chrudim-city.cz
Telefon: 469 645 260, 737 770 811
Téma: 3.h vzdělávání a osvěta ke zdraví (programy, akce a kampaně)

POPIS A VÝSTUPY

Čeho se podařilo v rámci Vašich aktivit/projektů dosáhnout? Hlavním záměrem projektu je zavedením účinného pohybového programu do škol a tím přispět k prevenci vadného držení těla jako rizikového faktoru, podchycení zájmu dětí o pohyb, zejména formou her, motivačního a zábavného cvičení, zvyšování zdatnosti a fyzické kondice. Po úvodním metodické proškolení pedagogů MUDr. V.Filipovou ze Zdravotního ústavu v Kolíně byly na zapojená zařízení dodány malé balanční míče - overbally. Ty byly poté ve školách (mateřských i základních) využívány v rámci hodin (při sezení dětí v lavicích), tělovýchovných chvilkách, tělesné výchově apod. Při realizaci projekt je třeba připravit i místa na odkládání míčů - sítě, stojany apod.

Začátek aktivity: 01.01.2004
Konec aktivity: Aktivita stále probíhá

Příloha [Foto 1 - Ranní cvičení v MŠ](#) JPG (75 kB)

www.dobrapraxe.cz
[100 příkladů z 35 míst v ČR]

Setkání členů NSZM

„Učící a učící se“

Litoměřice / Praha
březen, duben 2009

Předávání zkušeností Škola NSZM

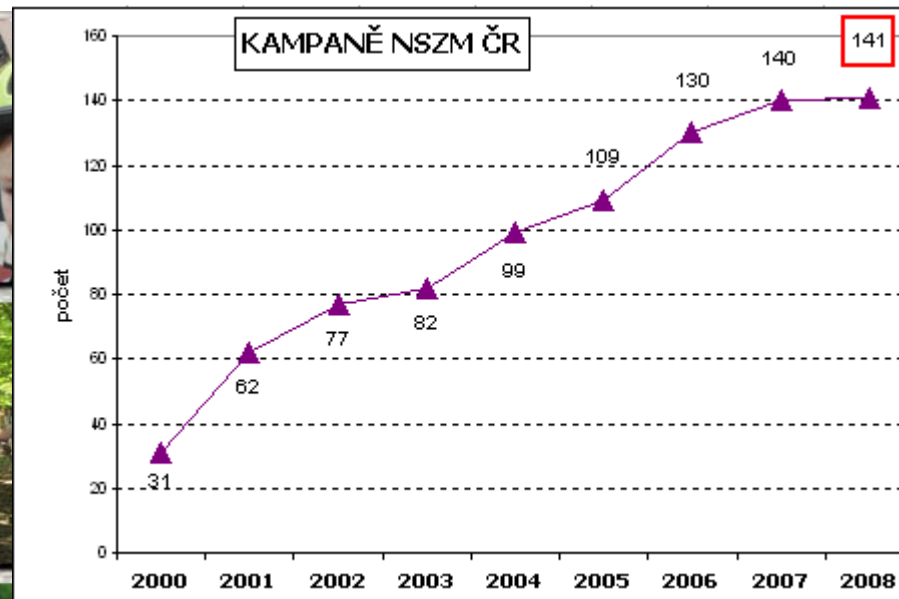

**Jihlava / Tábor / Kopřivnice
2009**

Společné kampaně Zdravých měst, obcí a regionů

- ❖ **DEN ZEMĚ**
22. dubna
- ❖ **MEZINÁRODNÍ DEN
BEZ TABÁKU**
31. května
- ❖ **NÁRODNÍ DNY
BEZ ÚRAZŮ**
4. až 15. června
- ❖ **EVROPSKÝ TÝDEN
MOBILITY**
16. až 22. září
- ❖ **DNY ZDRAVÍ**
4. až 17. října

Plánování s veřejností

**Fórum
Zdravého města**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Systemová podpora zdraví

(plánování pro zdraví atd.)

Podpora zdraví

Společné téma 2010 (záštita RVUR)

NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST ČR

Téma: Podpora zdraví

Podpora zdraví (přístupy)

- **Dílčí podpora zdraví**
(semináře, přednášky, kampaně, ...)
- **Systemová podpora zdraví**
(plánování pro zdraví – zdravotní plány/politiky)

1.4. Snížit četnost úrazů dětí		
Skupiny aktivit:	1.4.1.	<i>Realizovat programy protiúrazové prevence v dopravním prostředí</i>
Aktivity		Dopravní výchova na školách
		Dětské dopravní hřiště přístupné pro školy i širokou veřejnost
		Kursy a hry první pomoci
		Kampaň Národní dny bez úrazů

Zdravotní plány

Postup 2007-2008

- **PRACOVNÍ SKUPINA MZ**
(WHO, MZ, SZÚ, ÚZIS, KHS, NSZM ad.)
... odborná příprava, metodické vedení
- **ODBORNÁ SETKÁNÍ - KONZULTACE**

Zdravotní plány

(sdílení dobré praxe, inspirace)

- Pravidelné semináře a Sekce pod záštitou MZ a za podpory SZÚ

Zdravotní plány

Postup 2007-2008

- **PILOTNÍ OVĚŘENÍ:**

- **4 města** (Litoměřice, Ústí n.L., Chrudim, Vsetín)
- **1 kraj** (Vysočina)
- ... testování navržených postupů v „terénu“

MANUÁL PRO ZDRAVOTNÍ PLÁN MĚSTA

metodický materiál

Pracovní skupiny pro zdravotní plány a politiky
při Ministerstvu zdravotnictví

Obsah:

1. Úvod do problematiky
2. Indikátory zdravotního stavu
3. Postup práce na Zdravotním plánu

www.zdravamesta.cz/zdravotni-plan

Indikátory zdravotního stavu (vstupní data)

Oblast / Měřítko / Indikátor	Frekvence měření	Dostupnost dat	Zdroj dat
1. DÉLKA ŽIVOTA			
1.1. Střední délka života	5 let	Okres	ČSÚ, ÚZIS
1.1.1. Střední délka života při narození – muži, ženy			
2. ÚMRTNOST			
2.1. Úmrtnost celková (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
2.1.1. Úmrtnost celková			
2.2. Úmrtnost dle příčin (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
2.2.1. Nemoci oběhové soustavy		Okres, město	
2.2.2. Novotvary		Okres, město	
2.2.3. Poranění (úrazy) a otravy		Okres, město	
2.2.4. Úmyslné sebepoškození (sebevraždy)		Okres	
3. NEMOCNOST			
3.1. Hospitalizace v nemocnicích (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
3.1.1. Počet případů hospitalizace celkem			
3.1.2. Nemoci oběhové soustavy			
3.1.3. Novotvary			
3.1.4. Poranění (úrazy) a otravy			
3.2. Incidence novotvarů	1 rok	Okres, město	ÚZIS
3.2.1. Incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ celkem bez dg. C44 (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)			
3.3. Incidence vybraných infekčních onemocnění*	1 rok	Okres	KHS, SZU
3.3.1. Sexuálně přenosné infekce			
3.3.1.1. Syfilis			
3.3.1.2. Kapavka			
3.3.2. Tuberkulóza			
3.3.3. Akutní průjmová onemocnění (salmonelóza, kampylobakteriόza)			
3.3.4. Virové hepatitidy (A,B,C)			

Indikátory zdravotního stavu (sledování v systému DataPlán)

Základní

MUNICIPALITY

Města/obce
Mikroregiony
Spádová území
Kraje

DOKUMENTY

Česká republika
Mezinárodní

INDIKÁTORY

Doprava
Zdraví
Energetika

Ostatní

ASOCIACE NSZM

Členové NSZM

Editace

Terminál

DataPlán NSZM
podpořen ze zdrojů:

Indikátory ke Společnému tématu – „Zdravotní stav obyvatelstva“

1. Délka života

1.1. Střední délka života

1.1.1 Střední délka života při narození – muži

Průměrný počet let, zbývajících do konce života osobě x-leté, nezmění-li se řád vymírání (Data pro OKRES) [i](#)

Jednotka: [roky]

Municipalita	2000	2005	2010	2015
Chrudim	71,3	72,2		
Ústí nad Labem	69,8	70,7		
Litoměřice	69,7	71,0		
Vsetín	70,4	71,5		

1.1.2. Střední délka života při narození – ženy

Průměrný počet let, zbývajících do konce života osobě x-leté, nezmění-li se řád vymírání (Data pro OKRES) [i](#)

Jednotka: [roky]

Municipalita	2000	2005	2010	2015
Chrudim	78,3	78,9		
Ústí nad Labem	76,7	77,8		
Litoměřice	76,6	77,5		
Vsetín	77,9	79,3		

www.dataplan.info/indikatory/zdravi

2.1. Úmrtnost celková

ZDRAVOTNÍ PLÁN MĚSTA

ZDRAVOTNÍ POLITIKA KRAJE

„místní“ Zdraví 21, s vazbou na LEHAP ad.

A. ANALÝZA, STANOVENÍ PRIORITY

- Analýzy zdravotního stavu (příp. „Profil zdraví“)

B. PROGRAMOVÁ ČÁST

- rozpracování priorit standardními manažerskými metodami, vč. indikátorů

C. REALIZACE

- cyklus řízení

Postup tvorby zdravotního plánu (1. rok)

PŘÍPRAVNÁ ČÁST:

1. **Projednáání ve vedení**
(souhlas Rady/Zastupitelstva)
2. **Start spolupráce s odb. partnerem**
(regionální pracoviště SZÚ)
3. **Stanovení místního týmu**
(územní samospráva, odborní partneři)

ANALYTICKÁ ČÁST

1. **Analýza zdravotního stavu** (dle indikátorů)
Příp. Profil zdraví (demografie, soc. průzkum, komunitní plán)

PROGRAMOVÁ ČÁST

1. **Týmová tvorba základní struktury Zdr.plánu**
(cca 3 setkání)
2. **Projednání ve vedení** (Zastupitelstvo)

Základní struktura zdravotního plánu

STRUKTURA ZDRAVOTNÍHO PLÁNU ZDRAVÉHO MĚSTA Chrudim

(projednáno v Zastupitelstvu města)

Priorita 1: Zdraví mladých

Cíle:	1.1. Bude aktivně podporováno nekouření mladých		
	Skupiny aktivit:	1.1.1.	<i>vytvářet nekuřácké prostředí ve společném stravování</i>
		1.1.2.	<i>zaměřit se na edukaci dětí a mládeže v prevenci kouření</i>
		1.1.3.	<i>realizovat preventivní programy - kouření, alkohol, drogy</i>
	Aktivity		My nechceme kouřit ani pasivně Normální je nekouřit Kouření a já
	1.2. Bude řešena problematika "mládež a výživa"		
	Skupiny aktivit:	1.2.1.	<i>realizovat programy a aktivity k tématu výživy mládeže</i>
	Aktivity		přednášky na ZŠ a SŠ na téma výživa, pohyb, kouření činnost poraden
	1.3. Budou posíleny příležitosti pro pohybové aktivity mládeže		
	Skupiny aktivit:	1.4.1.	
	Aktivity		
Návrhy indikátorů:	<i>Dotazníkový průzkum o kouření na ZŠ, SŠ v Chrudimi</i>		

Postup tvorby zdravotního plánu (2. a 3. rok)

REALIZAČNÍ ČÁST:

1. Výběr **priorit** k řešení
2. Stanovení odpovědných **realizátorů**
3. Stanovení **ukazatelů**
4. Propojení s **rozpočtem**
5. **Realizace ...**

==

Průběž. vyhodnocování, Zprávy pro zastupitelstvo

CHRUDIM – „zdravotní priority“

(výstup jednání, červen 2009)

- Bude realizován projekt Bezpečná komunita
- Bude snižován vliv dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel
- Budou podpořeny všestranné pohybové aktivity obyvatelstva
- Budou realizovány komunitní programy zaměřené na podporu zdraví a UR

Kapitola o podpoře zdraví seniorů v aktualizovaném Manuálu pro zdravotní plán města (červen 2009)

Základní témata stárnutí ve městě:

- život v domácím prostředí**
- aktivní stárnutí**
- bezpečí seniorů**
- příznivé prostředí pro seniory**
- dostupnost služeb pro seniory**

Indikátory zdravého a aktivního stárnutí:

Základní sada (zdravotní stav seniorů)

Doplňková sada (komunikační modely)

Zábavně o stáří? Ale ano! Přesvědčí Vás Aleš Cibulka a Vladimír Hron

Osvětový program o stáří se známými moderátory:

- každý měsíc v jiném Zdravém městě
- moderovaná diskuze o seniorech s místními odborníky
- odpovědi na otázky z publika
- dárky od sponzora pro všechny účastníky
- doprovodný program – show Vladimíra Hrona

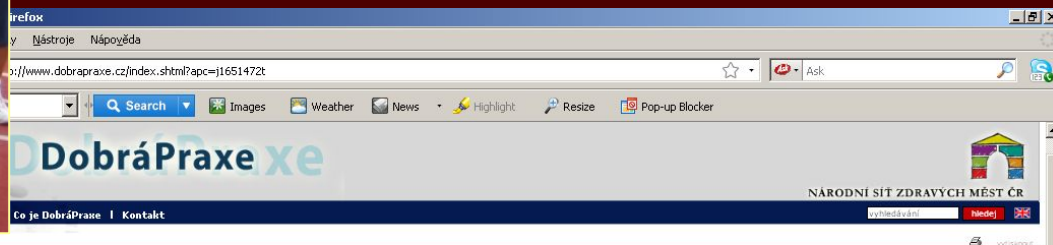
Představení proběhlo v těchto Zdravých městech:
Slaný, Poděbrady, Příbram, Pelhřimov, Tábor, Česká
Lípa, Jihlava, Říčany. Chystá se v Karlových Varech a ve
Strakonících.

Dobrá praxe Zdravých měst v oblasti zdravého stárnutí a péče o seniory

Namátkový výběr aktivit ve městech:
Sportovní hry seniorů (Mladá Boleslav)
Centrum soc. služeb a pomoci (Chrudim)
Komunitní aktivity seniorů (Poděbrady)
Den seniorů (Vsetín)

DobráPraxe > vše témata

Třídít
téma
město, obec, region
datum uložení
kritéria MA21
návštěvnost

Odkazy
Další dobrá praxe
Energie Cités (en)
UN Habitat (en)
C40 Cities (en)
Eltis (en)

DataPlán NSZM
podpořené ze zdrojů:

Hotovo

CHRUDIM: Aktivitou proti stárnutí

STRUČNÁ ANOTACE

CSSP zabezpečuje dostupnost a pružnost služeb, zachovává i starší generaci lidskou důstojnost a nezávislost a umožňuje jí žít v domácím prostředí. Služba je poskytnuta přímo občanovi nebo formou podpory rodiny tak, aby sama rodina byla schopna lépe pomoci. Kromě pomoci poskytuje CSSP poradenskou službu - podání základních informací v oblasti sociální, zdravotní, bytové a v oblasti využívání kompenzačních pomůcek. Meziňou součástí činnosti Centra je i nabídka kulturně vzdělávacích programů a aktivit a tzv. aktivizační programy. Přílohy: fotografie, prezentace činnosti Centra, články v médiích.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název Chrudim
obce/města /regionu: Chrudim
Kontakt: Ivana Bohatá
Příjmení, jméno: Město Chrudim, Resselovo náměstí 77, Chrudim, 537 01
Organizace: Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim
E-mail: centrum_soc_sluzeb@worldonline.cz
Telefon: +420469638630
Téma: S.a sociální služby a poradenství vč. budov a vybavení

POPIS A VÝSTUPY

Čeho se podařilo v rámci Vašich aktivit/projektů Každým rokem docházelo k rozšíření nabídky aktivizačních programů a to nejen pro klienty domů s pečovatelskou službou, ale i pro širokou seniorskou veřejnost města. V současné době probíhají aktivizační programy v tomto rozsahu: kondiční cvičení na židlích, míčích, při hudbě, cvičení jógy, cvičení ve vodě a plavání, cvičení paměti, kroužek vyšívaní, čtenářský kroužek, keramická dílna, pracovní terapie, muzikoterapie, Chrudimská univerzita třetího věku, ranní odpoledne 1x měsíčně „Seznamte se s námi“, nle s seniory, kavárničku s kulturním programem, udukáme „Chrudimské

Celostátní konference NSZM

3.12.2009 (Praha, Magistrát hl.m.Prahy)

Nápady a dobrá praxe ...
Strategie a inovativní přístupy ...
Zdroje a financování ...
Motivace a zdravá soutěživost ...
2009

Vše co zajímá Vaši obec z domova i zahraničí se dozvíte na

XVI. Celostátní konferenci Národní sítě Zdravých měst ČR

Pod záštitou hlavního města Prahy a ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj

Kdy?	3. prosince 2009
Kde?	Magistrát hl. m. Prahy (Mariánské nám. 2, Praha 1)
Pro koho?	Akce s mezinárodní účastí je otevřena všem zástupcům měst, obcí a regionů se zájmem o kvalitu, strategické plánování a řízení, finanční zdroje a další aktuální témata.
Bližší info	www.zdravamesta.cz/konference ; info@nszm.cz

... získám aktuální informace k tématům rozvoje v obci.

www.zdravamesta.cz/konference

... navazu nové kontakty a spolupráci doma i v zahraničí.

KONTAKT

Radka Švíková

Kancelář NSZM ČR

E: svikova@nszm.cz

W: www.zdravamesta.cz

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji Vám za pozornost.